

เดลินิวส์

ฉบับที่ 17,316 วันอังคารที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2540

ราคา 7 บาท DAILY NEWS

วารสาร

“การโคลน”

คุณอนันต์

หรือโภช

มหันต์ !

‘คลื่นบิ๊ง’

การทำสำเนาชีวิต

ความส่าเร็จห้ามาย

ศัลศรรณะ

คำพูน คุณานุกร/รายงาน

ศิริรัตน์ สาโนพธ์สิงห์/เรียนเรียง

เมื่อ

ร่วป้ายเดือนกุมภาพันธ์
ที่ผ่านมา ข่าวคราวใน
แวดวงวิทยาศาสตร์ที่ถูก
เหมือนจะสร้างความคื้น
ตะลึงให้แก่ชาวโลกอย่างมากเป็นประวัติการณ์ ก็เห็น
จะเป็น ข่าวที่คณะกรรมการวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษได้นำ¹
ชื่อ “การคลoning” ไว้ในครั้งนี้ก็คือเป็นการบุกเบิกไปสู่ของใหม่
ได้เป็นผลสำเร็จโดยไม่ต้องอาศัยการผสมพันธุ์ตาม
ธรรมชาติ ซึ่งทางวิทยาศาสตร์เรียกว่า “การคลoning”
(Cloning) นั่นเอง ทั้งนี้ผลงานดังกล่าวหากจะมอง
ในแง่งของการ ค้นคว้าทางด้านวิทยาศาสตร์แล้วก็อาจ
เรียกได้ว่า เป็นงานวิจัยแห่งศตวรรษกี้ว่าได้ เพราะ
ความสำเร็จในครั้งนี้คือเป็นการบุกเบิกไปสู่ของใหม่
ใหม่ของเทคโนโลยีทางชีวภาพ แต่ขณะเดียวกันหาก
มองในแง่งของสังคม จริยธรรม และศีลธรรมแล้ว ผล
งานนี้ก็ถือว่าเป็นประเดิมที่ทำหายต่อหลักศีลธรรม
และจริยธรรมด้วยเช่นกัน

โดยปกติแล้ว ธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตจะมี
การสืบพันธุ์ 2 วิธี กือ การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ
และไม่อาศัยเพศ ซึ่งการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ
นั้น เป็นการเพิ่มจำนวนของสิ่งมีชีวิตโดยการแบ่งตัว
พบได้ในสิ่งมีชีวิตชั้นต่ำ เช่น แบคทีเรีย รา รวมทั้ง
พืชชั้นต่ำและสัตว์ชั้นต่ำบางชนิด การสืบพันธุ์แบบนี้
จะทำให้สิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นใหม่มีพันธุกรรมเหมือนสิ่งมี
ชีวิตที่เป็นต้นแบบทุกประการ ส่วนการสืบพันธุ์แบบ
อาศัยเพศ เป็นการสืบพันธุ์โดยอาศัยการผสมกันของ
เซลล์สืบพันธุ์ต่างเพศกัน กือ เซลล์สืบพันธุ์เพศผู้
ผสมกับเซลล์สืบพันธุ์เพศเมีย สิ่งมีชีวิตที่เกิดจากการ
ผสมพันธุ์แบบนี้จะได้พันธุกรรมของทั้งผู้ที่เป็นพ่อ
และแม่ผสมกัน แต่สำหรับการคลoning ซึ่งเป็นการ
สืบพันธุ์ชั้นต่ำที่กำลังเป็นข่าวอื้อฉาวขณะนี้สามารถ
สร้างสิ่งมีชีวิตใหม่ขึ้นมาได้ด้วยวิธีการเพาะเลี้ยงเซลล์
เท่านั้น เป็นไปได้อย่างไร และมีคุณหรือมีโทษอย่างไร เรา²
ไปศึกษาถึงกรณีวิธีแบบใหม่ดังกล่าวพร้อม ๆ กันเลยนะ
ครับ

การคลoning (Cloning) ซึ่งหมายถึงการเพิ่ม³
จำนวนสิ่งมีชีวิตโดยการเพาะเลี้ยงเซลล์ด้วยกระบวนการวิธีทาง
วิทยาศาสตร์นี้ จะทำให้สิ่งมีชีวิตที่เกิดใหม่มีพันธุกรรม
เหมือนสิ่งมีชีวิตต้นแบบทุกประการ หรือจะพูดง่าย ๆ กือ⁴
เป็นการสร้างฝาแฝดของสิ่งมีชีวิตนั่นเอง เช่น การ
คลoning แกะตัวหนึ่ง แกะตัวใหม่ที่ได้จากการคลoning ก็จะมี
พันธุกรรมเหมือนแกะตัวเดิมทุกอย่าง ซึ่งต่างจากการ
สืบพันธุ์โดยวิธีทางธรรมชาติที่สิ่งมีชีวิตที่เป็นตัวลูกจะได้รับ⁵
พันธุกรรมจากผู้ที่เป็นพ่อและแม่矛ย่างละเอียด

หากจะพูดถึงต้นกำเนิดการคลoning สิ่งมีชีวิต อาจ
กล่าวได้ว่า เป็นสิ่งที่ทำได้มานานแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง⁶
ในพืช แต่มนุษย์เรียกว่า การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ เป็นวิธี
การขยายพันธุ์พืชที่ได้ผลรวดเร็วและปริมาณมาก ตัวอย่าง
เช่น การเพาะกล้วยไม้ การเพาะต้นกล้าลักษณะเพื่อใช้ในการ
ปลูกป่า เป็นต้น

ทางด้านการทดลองการคลoning ในสัตว์นั้นก็มีมา
นานแล้ว เช่นกัน กือ เมื่อราว 20 ปีมาแล้ว คณะกรรมการวิจัย⁷
แห่งมหาวิทยาลัยเคนบริดจ์ได้ทดลองนำนิวเคลียสจาก
เซลล์ผิวหนังของกบที่โตเต็มวัยแล้วมาใส่ในไข่กบที่ไม่มี
นิวเคลียส ผลปรากฏว่าไข่เหล่านี้สามารถเจริญไปเป็นลูก
อีกด้วย แต่ไม่มีตัวใดที่เติบโตเป็นตัวเต็มวัยเลย

สำหรับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมซึ่งถือเป็นสัตว์ชั้น⁸
สูงนั้น การทำการคลoning เพื่อประสบความสำเร็จเมื่อปีที่แล้ว⁹
(พ.ศ. 2539) นี่เอง โดยในครั้งนั้นทีมนักวิจัยจากสถาบัน
โรส林 แห่งเมืองเอดินเบรีย์ในสกอตแลนด์ ประเทศ
อังกฤษ ได้ทำการโคลนแกะโดยนำนิวเคลียสในเซลล์ของ
ตัวอ่อนแกะที่เพิ่งปฏิสนธิใหม่ ๆ ไปใส่ในเซลล์ไข่ของ
แกะที่ไม่มีนิวเคลียส จากนั้นนำไปฝังในมดลูกของ
แกะอีกตัวหนึ่ง ผลจากการทดลองนี้ทำให้ได้แกะที่เกิด¹⁰
จากการคลoning เป็นคุ้นเคยของโลก มีชื่อว่า เมแกน
(Megan) และมอร์แกน (Morag)

และต่อมา เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา นี้
คณะกรรมการวิจัยชุดเดิมนี้ก็ได้ประกาศความสำเร็จในการคลoning ที่
ก้าวหน้าไปจากเดิมอีกขั้นหนึ่ง นั่นคือ การคลoning โดยใช้
เซลล์ของแกะที่โตเต็มวัยแล้ว โดยเซลล์ที่ใช้ในการ
คลoning นี้ได้จากเต้านมของแกะอายุ 6 ปีตัวหนึ่ง จากนั้นก็
ใช้เทคนิคการคลoning สร้างเป็นแกะตัวใหม่ซึ่งแกะที่ได้จาก
การคลoning นี้มีชื่อว่า “ดอลลี่” ดังนั้นหากจะพูดให้ชัดเจน
แล้วดอลลี่จึงไม่ใช่แกะที่เกิดจากการคลoning ตัวแรกของโลก
แต่เป็นแกะตัวแรกของโลกที่เกิดจากการคลoning แกะที่โต
เต็มวัยแล้วนั่นเอง

อย่างไรก็ต้องในขณะที่ข่าวความสำเร็จของการ
คลoning ดอลลี่เผยแพร่ออกไปทั่วโลก แต่แทนที่สาธารณะนั้น¹¹
จะแสดงความยินดีต่อความสำเร็จทางวิทยาศาสตร์ซึ่งอาจ
เรียกได้ว่าเป็นความก้าวหน้าอันยิ่งใหญ่แห่งศตวรรษ แต่
ตรงกันข้ามสาธารณะกลับตกอยู่ในความสะพรึงกลัว
เนื่องจากต่างก็คิดกันต่อไปว่า เมื่อการคลoning แบบเป็นผล
สำเร็จแล้วต่อไปอีกไม่นานก็คงสามารถคลoning มนุษย์กันได้
แล้วถึงตอนนั้นจะไร้จดหมายขึ้นเมื่อมนุษย์สามารถควบคุม
การสร้างชีวิตมนุษย์ด้วยกันเองได้อย่างที่ไม่เคยปรากฏมา
ก่อน

และหลังจากนั้นอีกเพียง 1 สัปดาห์ ความ
สะพรึงกลัวของสาธารณะนั้นก็ยิ่งเพิ่มพูนขึ้นอีกเมื่อคณะนัก
วิจัยแห่งศูนย์วิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพแห่งรัฐโอเรกอน
สหรัฐอเมริกา ได้แถลงข่าวอุบกมว่า พฤกต์ได้ทำการ
คลoning ลิงชิมแปนซีจากเซลล์ของตัวอ่อน โดยใช้เทคนิค¹²
เดียวกับที่ใช้ในการคลoning เมแกน และมอร์แกนได้เป็นผล
สำเร็จ ขณะนี้ลิงชิมแปนซีที่เกิดจากการคลoning นี้อายุได้ 7
เดือนแล้ว เป็นเพศผู้หนึ่งตัวและเพศเมียหนึ่งตัว พร้อมทั้ง¹³
เปิดเผยว่า ด้วยความก้าวหน้าเท่าที่มีอยู่ในตอนนี้ น่าจะมี
จิตความสามารถถึงระดับที่จะคลoning มนุษย์ต่อไปได้แล้ว !

ทั้งนี้ ภายหลัง

จากที่ข่าวดังกล่าวได้แพร่
สะพัดออกไปและทำให้เกิด¹⁴
การวิพากษ์วิจารณ์กันอย่าง
กว้างขวาง ซึ่งเสียงส่วน
ใหญ่ก็ออกมายังทางลบ
รู้สึกอังกฤษจึงได้สั่งดัด¹⁵
ทุนอุดหนุนที่เกี่ยวกับการ
คลoning สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
ของสถาบันรอส林ทั้งหมด
โดยให้เหตุผลว่า การวิจัยใน

เรื่องนี้ถือว่าประสบความสำเร็จแล้ว ดังนั้นจึงไม่มีความ
จำเป็นที่จะต้องทำวิจัยเรื่องนี้อีกต่อไป

ขณะเดียวกันทางด้านนักข่าวเชิงอื้นและ

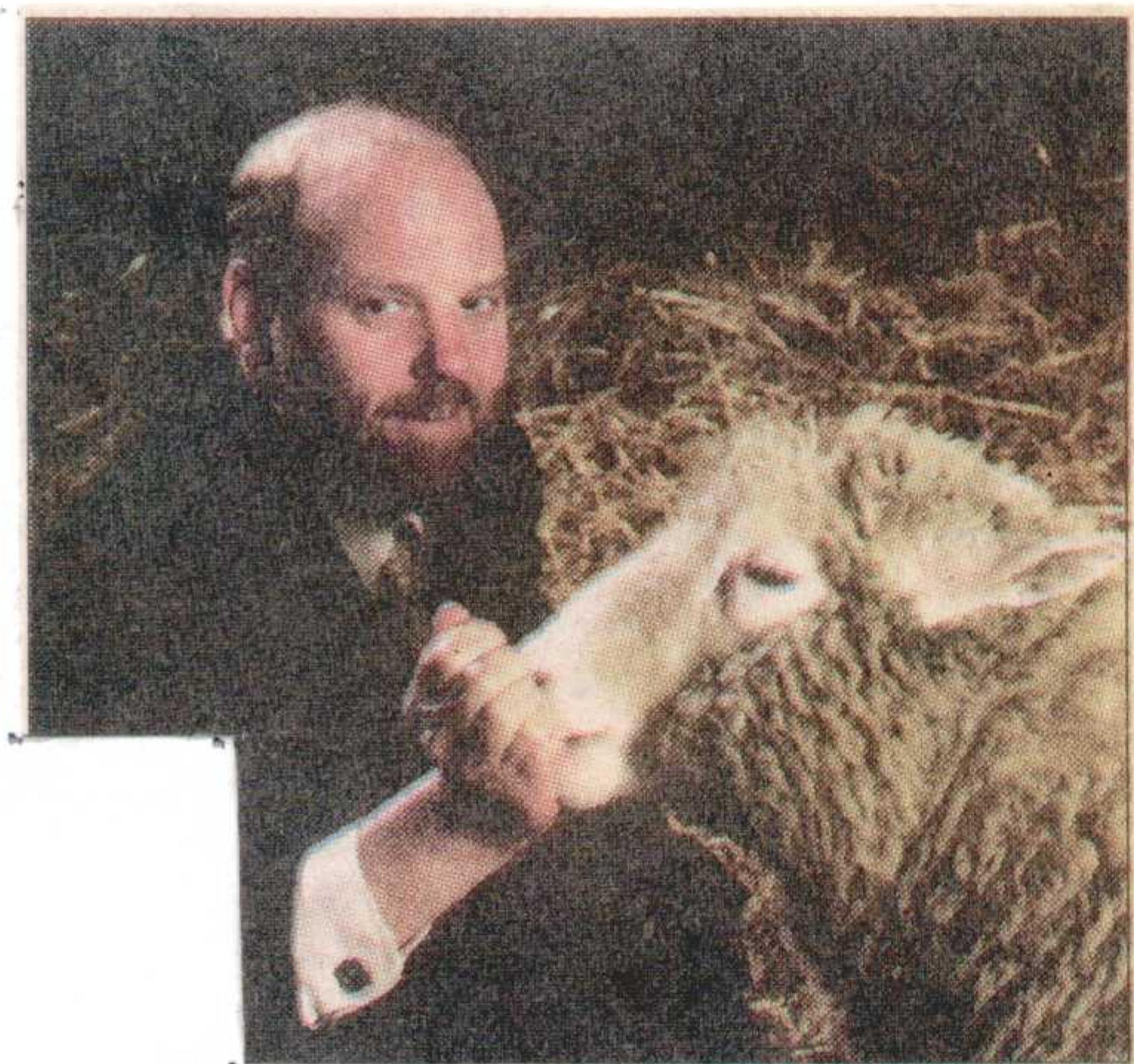
ไทน์กีได้ทำโพลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนชาวอเมริกัน 1,005 คนในสัปดาห์ต่อมาต่อการโคลน พบร่วมกับอุ่นความเห็น ส่วนใหญ่คิดว่าการโคลนไม่ใช่จะเป็นในสักวัน หรือมนูญล้านเป็นสิ่งที่ขาดต่อศีลธรรม รวมทั้งเห็นว่า การโคลนมีผลเสียมากกว่าผลดี โดยสำหรับประเด็นการโคลนมนูญนั้นร้อยละ 89 บอกว่ารู้สึกตื่นตะหนอนก่อแนวคิดในการโคลนมนูญ และร้อยละ 89 เห็นว่าการโคลนมนูญเป็นเรื่องที่ผิดศีลธรรม และมีอัตราร้อยละ 7 ที่บอกว่า หากมีโอกาสก็อย่างจะโคลนตัวเองดู นอกจากนี้ยังทำให้เกิดอาชีพใหม่ล่าสุด นั่นคือ มีผู้เสนอ "ขาย" เชลล์ของตนเองเพื่อนำไปใช้เป็นต้นแบบในการโคลนสำหรับผู้ที่ต้องการอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ถึงตอนนี้ก็คงไม่มีความสามารถบอกได้อย่างเด็ดขาดว่า การโคลนนั้นมีคุณหรือมีโทษกันแน่ เพราะหากจะกล่าวถึงประโยชน์ทางด้านการส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตร เช่น การโคลนวัวหรือสุกรพันธุ์ดีให้มีจำนวนมาก ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างอาหารมาเลี้ยงพืช果 ตลอดจนการอนุรักษ์สัตว์หรือพืชที่ใกล้สูญพันธุ์และไม่สามารถสืบพันธุ์ได้ตามธรรมชาติ ก็บอกได้เลยว่า เป็นการกระทำที่ดีมาก แต่หากจะกล่าวถึงประโยชน์ของการสร้างสิ่งมีชีวิตขึ้นมาจำนวนมาก ๆ โดยขาดความหลากหลายทางพันธุกรรมแล้วก็อาจเป็นสาเหตุใหญ่ที่ทำให้สมดุลธรรมชาติเสียไป เกิดโรคระบาดได้ง่าย และหากสัตว์ที่ได้จากการโคลนผสมพันธุ์กันเองจะทำให้ลูกที่ได้มีลักษณะด้อยแสดงออกมา เช่น ปัญญาอ่อน อ่อนแอด เป็นต้น ยังไปกว่านั้นหากเปรียบเทียบกับการนำต้นฉบับไปถ่ายเอกสาร หากต้นฉบับอยู่ในสภาพใหม่ก็ย่อมจะได้สำเนาที่มีคุณภาพดี แต่หากเป็นต้นฉบับเก่าที่มีสีซีดจาง กระดายเหลืองกรอบสำเนาที่ได้ก็ย่อมมีคุณภาพด้อยลงไปเช่นเดียวกัน หากได้เชลล์ที่ตราภาพเหล่านี้มาเป็นต้นแบบในการโคลน สิ่งมีชีวิตที่ได้จากการโคลนก็อาจไม่สมประกอบหรือมีความนักพร่องแห่งเรื่องซึ่งอาจก่อให้เกิดผลเสียในภายหลังได้

อันที่จริงแล้ว การโคลนในพืชได้มีการทำขึ้นมาเป็นเวลานานแล้ว แต่สาเหตุที่ข่าวความล้ำเรื่องในการโคลนครั้งนี้สร้างความตื่นตะหนอนแก่สาธารณะนั้นก็เห็นจะเป็นเพราะทั้งแกะและลิงนั้นมีความใกล้ชิดกับมนูญทางวิวัฒนาการมากกว่าพืช กอปรกับอิทธิพลจากนิยายวิทยาศาสตร์รวมทั้งพาพนัตร์แนวโน้มนิยายวิทยาศาสตร์สองชิ้น เช่น พาพนัตร์เรื่อง The Boys of Brazil ที่เกี่ยวข้องกับการโคลนอิตเลอร์ทำให้ได้อิตเลอร์อีกเป็นໂ Yoshino รวมทั้งจาก พาพนัตร์เรื่องจูราสสิกพาร์ค ที่นำเชลล์โดยในสาร์เข้ามา โคลนและสร้างเป็นอาณาจักรได้ในสาร์เข้ามา จึงทำให้มนูญรู้สึกว่าขั้นตอนนี้ภัยกำลังมาใกล้ตัวแล้ว จึงเกิดความตื่นตระหนอนขึ้นจนถึงขนาดที่หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษและสำนักข่าวทั่วโลกล้วนแต่เล่นข่าวของแกะน้อยดอลลาร์นี้เป็นข่าวใหญ่ รวมทั้งกลุ่มข่าวแหลกเปลี่ยนความคิดเห็นทั้งหลายบนอินเตอร์เน็ตต่างก็วิพากษ์วิจารณ์เรื่องนี้ กันอย่างกว้างขวาง แต่ถ้าจะมองในเชิงวิเคราะห์แล้วจะพบว่า ความตื่นกลัวของสาธารณะนั้น มีเพียงประเด็นหลัก ๆ เพียงไม่กี่ประเด็นเท่านั้นเอง เช่น มีความเห็นว่าเป็นการฝืนธรรมชาติ เป็นการสร้างปัญหาทางศีลธรรมและจริยธรรม เป็นการลบหลู่พระเจ้า และมีอีกประเด็นหนึ่งที่นำเสนอใจก็คือ ความกลัวว่าจะมีการสร้างบุคคลที่ไม่พึงประสงค์ขึ้นมาในโลกด้วยการโคลน สำหรับความกลัวในประเด็นหลังนี้เกิดขึ้นเนื่องจากเป็นที่ทราบกันดีแล้วว่า การโคลนนั้นจะทำให้ได้สิ่งมีชีวิตที่มีพันธุกรรมเหมือนต้นแบบ ดังนั้นหากมีการโคลนบุคคลที่

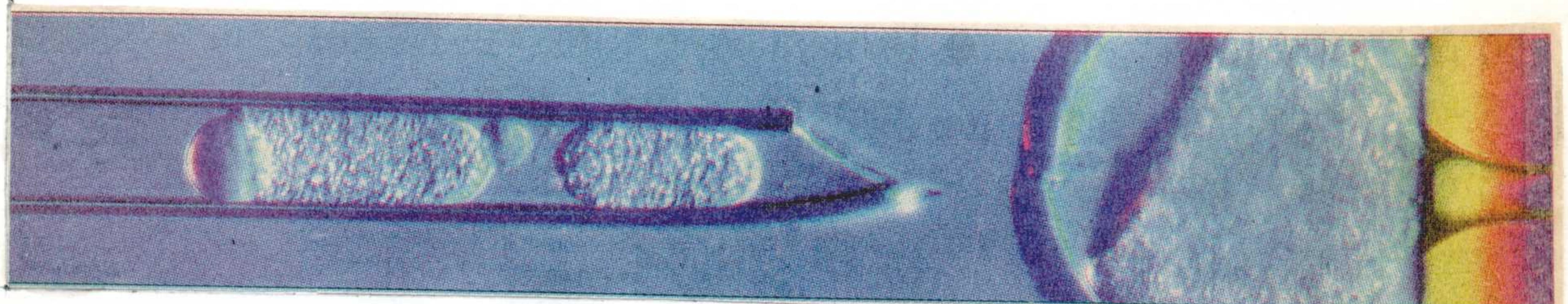
ร้ายกาจ เช่น อิตเลอร์ สตาลิน ฯลฯ ขึ้นมาหลาย ๆ คน โลกคงป่วนเป็นเกิดกลุ่มคนย่างแย้งแน่นอน

ดังนั้น ท่านคงเห็นแล้วว่า เรื่องของการโคลนนั้นพอมาก็เป็นเรื่องที่น่ากลัว แต่ที่น่าหัศจรรย์ และน่ากลัวยิ่งกว่านี้ยังมีอีก นั่นคือ ปัจจุบันความรู้ด้านวิศวกรรมพันธุศาสตร์ของมนูญ กำลังนำไปมาก เรากำลังใช้เทคโนโลยีในการตัดต่อชิ้นส่วนเพื่อสร้างหรือกำจัดลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการได้ เช่น การใส่ยีนส์ของมนูญเข้าไปในแบคทีเรีย กระต่าย หมู วัว ฯลฯ เพื่อให้ผลลัพธ์บางอย่างออกมานะ หรือเพื่อให้มีลักษณะบางประการที่คล้ายมนูย ต่อไปมนูยที่ต้องผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจอาจได้ใช้หัวใจจากหมูที่ใส่ยีนส์ของมนูยเข้าไปบางส่วนมาเปลี่ยนแทนก็ได้ การใส่ยีนส์ที่ผลิตสารพิษของแมลงป่องเข้าไปในเชลล์จะหล่อปลีเพื่อให้จะหล่อปลีเหล่านี้สร้างสารพิษทำลายศัตรูพืช หรือการสร้าง "แก๊บ" (geep สัตว์ครึ่งแกะครึ่งแพะ มาจาก sheep+goat) ก็ทำสำเร็จมาแล้ว ดังนั้นต่อไป หากจะสร้าง "คิง" (มนูยครึ่งกุ้งครึ่งลิง) ขึ้นมาก็คงทำได้ไม่ยาก

เมื่อรวมความก้าวหน้าด้านวิศวกรรมพัฒนาศาสตร์เข้าไปด้วย การโคลนก็จะมีสีสันบรรเจิดมากยิ่งขึ้น ลองนึกๆว่า แทนที่จะเอาเซลล์จากต้นกำนิดมาโคลนเลย กลับนำมาตัดต่อเยื่อสีใส่ลักษณะที่ต้องการเข้าไป จากนั้นจึงค่อยนำไปโคลน นั่นเท่ากับว่าเราสามารถสร้างมนุษย์ขึ้นมาตามแบบที่ต้องการได้ เช่น หากจะสร้างเพื่อพันธุ์มนุษย์วานรขึ้นมาเพื่อใช้แรงงาน เพราะปัจจุบันแรงงานหายาก และมีราคาแพง หรือสร้างมนุษย์ที่มีสติปัญญาดีเพื่อสร้างเป็นกองทัพในการทำงานครรภ์ฯ ฯ ฯ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่อยู่ในจิตความสามารถที่จะทำได้อีกเช่นกัน

ดังนั้น หากจะบอกว่าการโคลนเป็นเรื่องน่ากลัว การโคลนที่ผสมการตัดต่อเยื่อสีเข้าไปด้วยเห็นที่จะน่ากลัวยิ่งกว่า แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าการโคลนจะให้ประโยชน์หรือโทษก็คงจะขึ้นอยู่กับการนำไปใช้มากกว่า เพราะผู้ที่นำไปใช้ก็เหมือนกับมีอาชญากรรมในตัวนั้นเอง ใช้ในทางที่ดีที่สุดที่ควร ผลที่ได้ก็คงจะออกมามาดี แต่ถ้าไม่รู้จักใช้ ก็ขอแนะนำว่า “อย่า เนย” น่าจะเป็นทางออกที่ดีกว่าจะ !

แล้วอย่างนี้สมควรทำโคลนหรือไม่?

1. เมื่อผู้ที่เรารักใกล้เสียชีวิต ทำโคลนไว้เพื่อ นาใช้รักษาลูกของเรา สร้างชีวิตใหม่จากชีวิตเก่า

2. ทำโคลนตัวเองเอาไว้เพื่อประโยชน์ในการรักษาโรค เช่น คนที่เป็นมะเร็งและจำเป็นต้องได้รับการปลูกถ่ายไขกระดูก ในกระดูกที่จะรับเข้ามานั้นจะต้องเข้ากันได้กับผู้รับด้วย มิฉะนั้นร่างกายจะต่อต้าน ซึ่งวิธีที่ดีที่สุดก็คือการใช้ไขกระดูกจากโคลนของตัวเองนั้นเอง (ส่วนเด็กที่เกิดจากการโคลนนั้นเมื่อเสริจหน้าที่แล้วก็คงต้องหากันเลี้ยงต่อไป)

3. การปรับปรุงพันธุ์มนุษย์ เช่น การโคลนอัณฑิยะให้มีมาก ๆ อาทิ การโคลนไอน์สไตน์ ฯ ฯ กรณีนี้หากเกิดในทางตรงข้ามคือ ไปโคลนเอาคนร้าย ๆ ก็คงน่าคิดเหมือนกัน

4. โคลนตัวเองเพื่อต้องการอวัยวะ เช่น หากลูกที่เพิ่งเกิดของเรามีความพิการบางอย่าง การโคลน ปี เมื่อต้นแบบอายุ 26 ปี มนุษย์โคลนก็จะมี อายุเพียง 6 ปีเท่านั้น เป็นต้น。

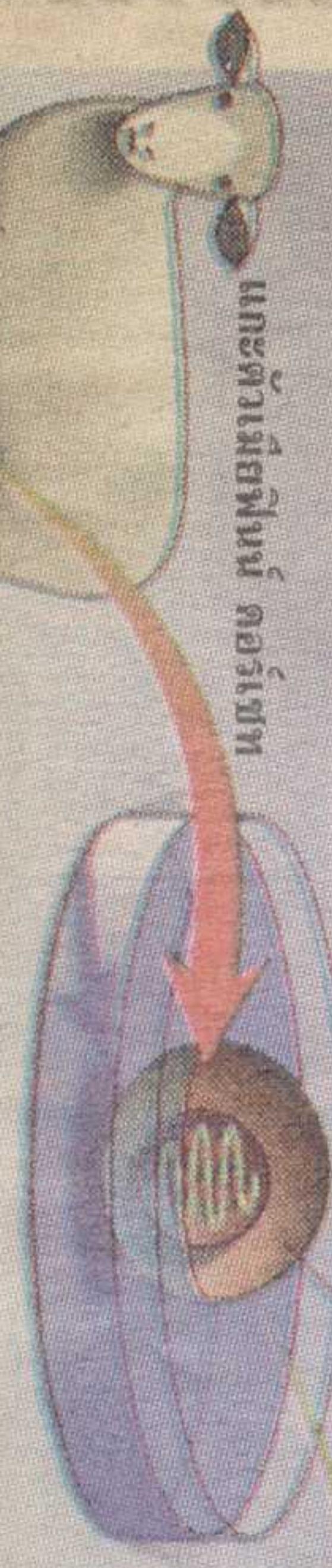
แต่ถึงกระนั้นก็ต้องทราบไว้ด้วยว่า มนุษย์ที่ได้จากการโคลนนั้น ในทางพันธุกรรมแล้วก็คล้ายกับการสร้างฟ้าแฟดขึ้นมาตั้งแต่แรก นั่นคือ ต้นแบบและมนุษย์ที่ถูกโคลนขึ้นมาแม้จะมีพันธุกรรมเหมือนกัน มีรูปร่างหน้าตาเหมือนกัน ทว่าแต่ละคนก็มีความเป็นปัจเจกบุคคลหรือว่ามีความเป็นตัวของตัวเอง ฟ้าแฟดเหมือนมีความแตกต่างกันอย่างไร มนุษย์ที่ได้จากการโคลนก็มีความแตกต่างไปจากต้นแบบในทำนองเดียวกัน จะต่างจากฟ้าแฟดธรรมชาติก็ตรงที่มาของพันธุกรรมประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง คือฟ้าแฟดนั้นโดยขึ้นมาพร้อม ๆ กัน ส่วนมนุษย์โคลนและต้นแบบจะมีวัยที่ต่างกัน เช่น คนผู้หญิงทำการโคลนคนสองเมื่ออายุ 25 ปี เมื่อต้นแบบอายุ 26 ปี มนุษย์โคลนก็จะมี อายุเพียง 1 ปีเท่านั้น เป็นต้น。

การโภคตนตลอด

เมล็ดเดือน

แกะตัวนิ่มพื้น ควรรักษา

2 ขั้นตอนเดียวกันนี้จะลặpไปเรื่อยๆ ได้รับการ
ปฏิสัมจ្រจากตัวเมล็ด胚เดฟสก์จะถูก
นำมานุบินาเดียส (DNA) ออก เพื่อ^{ให้ได้เซลล์ที่} นำไปสู่การแบ่งตัวของเซลล์ต่อไป

3 จากนั้น นิ่มเดียสในเซลล์ของตัวอ่อนจากแกะพืชนี้ ควรรักษา ที่เพียงพอให้มานำสู่ในเซลล์ ช่วยให้เกิดการเจริญเติบโต พัฒนาและใช้กระบวนการฟื้นฟูการเต้น จะช่วยให้เข้มแข็งขึ้นตามเดียสไป

แกะที่ไม่มีน้ำเดียส

(เซลล์ที่ไม่มีน้ำเดียส)

เช่นก้าวเดินห้อง จุดก้านมาเพาะเดือดใหม่

โดยการสูดฟลักซ์จากการแบ่งตัวของเซลล์

1 (เซลล์ที่ไม่มีน้ำเดียส)

เช่นก้าวเดินห้อง จุดก้านมาเพาะเดือดใหม่

โดยการสูดฟลักซ์จากการแบ่งตัวของเซลล์

ประมาณ 6

ถูกของเดียว

ตัวอ่อน

ก. ก. / มีเดียส ก. ก.